

PIRIPI OHO DZAIRA PEPA

Pauro ma Timotteo qeeteta

Roma Nagapa, Itaria

Tii 63

Kiristuhu Okoma Boto Tupu

Piripi Nagapa, Makettonia

¹ Dzairamane:

O Piripi qaheuba abiho tupu, oho soopara ma baura abima gama, dzoobe!

² Ohonga mai ma Dzesu Kiristu Soopara naphoho hasu ma Kebai nikeho irita oorare.

PAUROI PIRIPI ABIHO QUBA OHONGA HASA HIRETA

³ Anai Timotteoma nakamae Dzesu Kiristuhu quba sutasutata ooraiqi nikeke qupi samaneke qupadzomaqi Ohongake hasa hiirorai.

⁴ Oi anai paha qakiqaki eete nikeho quba saninoke pupu hiirorai.

⁵ Nike bosata sinabidza nakahoke nookaqi oho ttaiqnaate baaorai.

⁶ Oho quba ana qupadzomami Ohonga Sumasai bosa nikeho torota baura sohororai oke noi eetoraqutoke Dzesu Kiristui paana naataquta soubidzakoi.

⁷ Anai agobake nikeho torota biranateqi sutasutaho pobi naasuta bodza ooqata nike nahohorai oke noi eetoraqutoke Dzesu Kiristui paana naataquta soubidzakoi.

Oonita anai ikanomake eeteqi nike ruume naataqu, baamu.

⁸ Anai Dzesu Kiristuho dzagananita Ohonga moomi nikeho quba naho baruna tigima geemorai.

⁹ Ana moomi nike isakiqata abi qesaho quba dzasa eete baura qesaquesa dzoomorai. Oonihe nikeho nese parara eetemi nikehota oho gesina meupu naatareiqa ana oho quba pupu hiarorai.

¹⁰ Oke eete qaama oora ma qaara nikehoi sasari naatemi baura teeqai bamu nikeho moirata perebaquhe Kiristuho bodzata nee ma baunoma naatakoi.

¹¹ Oi teevo bahe Dzesu Kiristui nike uumami nike baura oho poma iso keke saridzemake oi Ohongaho neta dzapa pobi ma subesubenoma naatakoi.

PAUROISUTASUTATA OOTAHE SINABIDZAI TE SUTASUTATA OORARA

¹² Qate anake sutasutata mootomi ooraihe ana dza eetemi nike eto oho nookami anake sesero eetoraiho isaki naataino. Baamu, oi anake hoobire sinabidzake qaupitorai.

¹³ Oi anai Kiristuho baura quba sutasutata ooraimi qaa abiho ttari ma abi samane qesa oho quba sinabidza nooka soubidzakoi.

¹⁴ Ma oi keke bahe naho eka oi Soopara napameho baura abi quesake kosikosi eetemi paidzasuiqi Ohongaho sinabidzake hiire paanaitorai.

¹⁵ Meeke quesai tti ma ttire quba eetoraini quesai Kiristuho dzaodzao qubake hiire paanaitorai.

¹⁶ Nokoi moomi anai Kiristuho baurata toomami nokoi dzasa eeteqi oho habara eetorai.

17 Qate qesai anake sutasutaho neta biribiri moitareiqi sinabidza hiirorai.

18 Oke ana ikake hiibaqu? Noko qupa sasari quba eetoraini mae ikoiko ooho quba eetorai? Oonihe Kiristuho noo paanaitorai oke ana nookami bagenoma kekeni. Oho quba hasa hiirorakoi.

PAUROI EEHAHA NAATAQUNI MAE BAATAQU

19 Oi ana moomi nike hoobire pupu hiiremi Sumasai kaitomaqi poma ape ma ape nometa qupadzomaqu oonihe baura nahoke noi qaupuita keke eetakoi.

20 Oi anai eehaha naataquni mae baataqu, anai bamu oho quba ququimaquhe naho dza ma naho qupai Kiristuke ai qusubaitarakoqi hiirorai. Oke eetemi nohota dzapa pobinoma naatakoi.

21 Oi ana eehaha naatareiqa Kiristuho baura quba eehaha naatakoi, mae baatareiqa isaki qidza name saridza quba baatakoi.

22 Oke ana qidzoke asataquhe Kiristui anake ttokata baura paha ipibidzareiqi hiibaquko dzoobe oke mee hiibakoi.

23 Oi naho qupa eseri naate oorai.

Ana isanate nike aipo biireqa Kiristuho dzagata oorareiqi dza minake eetorai.

24 Oonihe anai nikeho baura eete soubidzaa-make ooraiho qubake paha qaanate.

25 Oke qupadzomaqi ana nikema qaamake nikeho qupa qidzaqidza ma ai tataumai mina naatakoi oke ana hiire oorai.

26 Oi paha nikeho pupu qubake anai eehahake qaaqa nikeho torota qeemamake nike nookami Dzesu Kiristuho dzapa qiraitaquho isaki naatakoi.

PIRIPI ABIKE PAUROI QAA BANAITETA

²⁷ Oonihe anai ao hairiamake qeema nikeke mooraquni mae mainata qaaraqu, nike oora ma qaara eeteqa gama qupa ma sama teena naate sinabidzaho ai tatauma baura mekeqoma eete qaaraquko noo teena oke ana nookami anata isanakoi.

²⁸ Oonita qesai nikeke ibo eetemi ibo oi nokomaeho taanga naatakoi. Qate ibo oi paha nikeke geebanomaitemi nike ingona maiho beedzaeta battigara naatakoi.

²⁹ Oi nike Kiristuke ai tataumatahe, paha noho quba heme ma bame qesa saridzareiqi hiiremi oorai.

³⁰ Oi kaipo ma qangareba naho irita peitemi nike moota, ma paha poiqa pobi nookorai teena oi paha nikeho irita qeemaridzoni.

2

NAPAI QUPA AI QURATEQA QESA KORORA EETARE

¹ Oonita Kiristuhu neta napamae qesaho dzasa eete ttapuitaquni mae sumasaho neta qesa ttaiqa naataquni, mae baruna heenata qesa kharuba teetaqu, oho tete oorai mae?

² Ooraimake oi eto naho keke naatainohe oi paha nikehota qeemami nike dzasaho tete teena oke saridzeqa qiba ma qupa gama teenaiteqa napamae ttaike oho qaki naatare.

³ Oonihe oi etoqa sama qusubata tuumaino eto qesa uneune hiibainohe qesake hee, Oo anaio gattiqanita nii bosa aimareiqqa hiiyorare.

⁴ Oonomake hiireqa abi bamu nome ma nome keke qupadzomaqu.

DZESUHO QUPA GAIBANOMAHO TETEKE SUIMARE

⁵ Dzesu Kiristui qupadzomataho teteke nike paha gesina naatare.

⁶ Noi Ohongaho isakinipamuta qaatahe, Mai noke ttokata dzoobidzare hiiremi noi te tomidza dzadzana mo nomeke gaubidza quba ququimara, baamu.

⁷ Noi tuhotuho naatareiqi dzadzaho birabira oke gaubire abiho sama aimami nokoi noke mooqi hee, Abi ooniqi hiireta.

⁸ Ma noi sama nome ai gaibnipamuke eeteqi te hapahapaho quba basesa eetara, baamu. Noi sama nomeke hapahapa oooh pobiniqi hiire baateta oke qupadzomare.

⁹ Noi oo eetetaho qubake Ohonga mai noke tukutoqi noho isaki qusubaiteqi dzapa nohoke paanaitemi abi minaraho dzapa pobi gama suqobirorai.

¹⁰ Oho qubake qusuna oorai mae tookana oorai mae gisiho nagapana oorai nokoi Dzesu Kiristuhu dzapa pobi nookaqanoke ao pomai kootobakoi.

¹¹ Pomai kootoroqa hee, Dzesu Kiristuhu minara ma napaho Sooparanipamu ooniqi hiireqa sarai teena naatemi Ohonga Maihota nee ma baunoma naatakoi. Oonita nikei qupa gaibanomaho tete nohoke suima qaamake Ohonga noomae nikeho dzapa qusubaitakoi.

NAPAI ABIHO BISATA DZADZAHQ ISAKI NAA-TORARE

12 Oonita oonomaho tete biranatakoiqi nike qupadzomare. Anai nikema qaatata nike naho noo qusubaite qaataho isakita naho amata paha teena oke eeteqi atti uboubota tete nikeme saridze qaaraqutoke ipi bodzata qidzanatare.

13 Oi Ohonga noomae hiiremi nike noho baura eetare dza eetorai ma paha baura oho quba isanatakoi.

14 Oonita nike quba tee ma teeke eetareiqa oke niiqi ma noosaamake eetare.

15 Poma oke qaupuite qaaqa ttokata abi naga koiri kairinomaho dzadza naate nokoke baiburomi nokoi nikeke iga hiibaquho isakiama naatemi nike meenipamuke Ohongaho mumure naate qaarakoi.

16 Oonita nike nokoho quba qaraqaraho ttihu bire qaama qaama Kiristui baabaqu bodzata anai noke hee, Dzoobe, noko ma nanai te sepeke baura eetaranihe oi mee qidza goomoraiqa hiire noho pengata qaki naatakoi.

17 Qate anai nikeho baura eeteqi nikeke ai tataumanomaiteqi oho qubake sama name bagara biremi naho dzuui ttokata taataquko anai bamu oho tti ma ttaka hiibaquhe nikema gama oho quba Ohongaho hasa hiibakoi.

18 Oi mee, nike paha anama napai gama oho hasa hiibaridzoni.

TIMOTTEOHO NOO

19 Qate dzamonoqake ana Timotteo dzoobiremi noi nikeho torota isere qidza aimaa baamake ana oho ttidza qidzaqidza eetakoiqi qupadzomaqi Ohongake qupanomaitorai.

20 Oi Timotteoi nikeke kokora qidza eetaquho isaki noho torota ooraihe noho qesa te ooraidzara.

21 Qesai teqaha Dzesu Kiristuke qupadzomoraidzaranihe sama nokomeqake qupadzomorai.

22 Oonita nike noho poma moomi qeseba khatai mai nome tuuhororaiho isakita noi anake sinabidzata hoobire baaorai.

23 Oonita Gamani noko anake ikanoma eetaqu oke nooka pobiteqake ao noke nikeho quba dzoobidzakoi.

24 Oi ana paha naamae nikeho torota ao biranatare qupadzomaqi Sooparake oho quba qasa hirorai.

EPAPAROTITOHO NOO

25 Oonihe pure qubake ana Epaparotito nikeho quba burisi eetemi dzaira pepa erake aimaqi qeehibi. Nike bosata noke dzoobiremi baa nikeho habara eeteqi anake tuuhorota. Tuuhoro qaami ana nookami noi noma qidza, bauraho ttaiqa naate sahurunomaho isaki oni.

26 Oi noi bosata baaqi heme saridzemi teei oho isere nikeho torota mootota oke Epaparotito nookami nohota bame eetemi noi nikeho quba iiha ma dzoobidza eetemi ana poiqake noke dzoobiremi qeehibi.

27 Oi noi bosata heme aimata oi mee. Noi ao baatarotahe Ohongai no ma nakahoke nookami bame oi eto anake suqobidzaino hiireqi Ohongai baruna heena nometa Epaparotitoke qidzaiteta.

28 Oonita nike noho pobi nookaama naatemi oi naho qereta goosobaino hiireqi ana adzahaha naate ao noke dzoobiremi nike noke moorare.

29 Oonita nike naho nookami ana dzapa pobi-noma naatorai mae? Oho isakita Epaparotitoi Ohongaho pengata naho habara naatemi nike noke oho kokora eeteqa qaki eetare.

30 Oi nikemae naho kokora eetarotahe noi nikeho puike naate anake tuuhoro qaami heme ma bame noho irita peitemi noi te anake gaubidzaranihe erata keke ooqi baatare boohitahe bamu. Oho quba noke korabetare.

3

AI TATAUMANOMAHO OORA MA QAARAI PO-BIRATORAI

1 Dzairamane name, noo qiba erake ana hiireqi hiirorai: Soopara noomae ttidza qidzaqidza nikehoho khooba naate qaarare. Qate noo qetta oorai oi paha nikeho sinasina qidzanita ana bamu oho qoredza eete qaataqu.

2 Oi hu nooho dzaodzaonoma nokoi dzuru ma kabiraho isakita nike beekho eetorai oi qanganita moorare.

3 Nokoi hee, Nanaio abi geebanomaniqi hiiroihe, erake eete oorai. Apenei samaho geeba oonoma ngiingi eeteqa Ohongaho Sumasa qusubaitie Dzesu Kiristuqaho dzaodzao eetorai niķe ma napai oke eesuqi Ohongaho geeba meenoma ao saridzorai.

4 Oi abi quesai sama nokome qusubaiteqi hee, Nanaho isaki mee oi oorai, oke hiireqi nokoi samaho isaki nahoke suqobirorai mae? Oi baamunipamu.

5 Hu nooke qusubaiteqi maimane nokoi qupi 8 ooqata anake sama koko geeba mootota. Qate ana ttari apeta biranateta bahe Isiraeho quni ma

mani, dzapa noho Beedzami, mai ma pai esese oho nenanita anai Heboroho poro goottani.

Ma sukuru apeta ana gesina saridzeta bahe Pariseoho sukuru mina.

⁶ Ma dzaodzao nahoi gattiqa bamu. Anai oho tete gama qusubaite soubidzare hiireqi Kiristuho oko ma botoke seseronipamuke eeteta, dzasa.

⁷ Quba oonoma naho qupata meenoma naate qaatanahi anai ipita Kiristu saridzeqi quba oonomake hee, Ngiinginomaniqi hiireqi oke qaateta.

⁸ Oi keke bahe Dzesu Kiristu Soopara nameho sukuru ma gesina qidza tobe sumanoma oke anai gama mai eetareiqi ttokaho quba qesa minarake hee, Quba susu ma sasaniqi hiireqi Kiristuho quba beedzabeeedza eeteta ma poiqa eetorai.

⁹ Oonita Ohonga moomi anai hu noota isanataama naatorai kaga. Oonihe ana Kiristuke ai tataumorai oho isakita Ohonga anake mooqi rike ma pobi ooniqi hiiбаридзони.

¹⁰ Oonita anai tete apeta Kiristuho heme oho ttaiqnaataqu, ma ikanomake eete baata nohoho ttaiqnaataqu, ma beedzae apema noi baata neta qoridzetaho teteke ana saridzaqu, oke ana paha naamae gesina naatare hiire oorai.

¹¹ Gesina naateqanoke tukutuku nohoho tete dzapa pobinoma oke ana paha mai eetare hiiro-raitia qupadzomare.

PAUROI SAMA NOME QAASUMA QAATAHO TETE

¹² Beedzae oho teteke ana ao gattiqa saridzotrahe oi idzoidzo naataamake oorai. Dzesu Kiristui anake mai eetetaho isakita ana paha naamae oho tete mai eete soubidzare hiire oorai.

¹³ Dzairamane name, saridze soubidzaamake oorai oke ao hiibi oonihe ana teena erake eetorai: Tume nike ana te dzaganaitoraidzaranihe, dzaga robena ooraiqaho dzaodzao eeteqi dzogohu suutoqi aimare eetorai.

¹⁴ Ohongai Kiristuho teteke biraiteqi ota napake gori moitareiqi kira hiiremi isaki ota ana nese sooro suuto qeemorai.

¹⁵ Oonita apenei kotanga naatare hiire napa mae ota qupa teenaitare. Qesai mainake qupadzomaquko nokoke Ohonga paha qupanomaitaridzoni.

¹⁶ Oonihe Ohongai ao ika ma ikata napake qupa teenaitemi oorai oke eto teei rasaki eetainohe gama ttaiqake qeemorare.

¹⁷ Dzairamane naho teteke mooqa suimare. Naho tete suimorai abi oonomake nike moo po biteqa hee, Isaki oioniqi hiireqa ipitotare.

¹⁸ Oke ana teeho qubake hiiidzaranihe Kiristui sama nome ai qurateqi hapahapaho pobi naateta oonomaho teteke quesai suima quba goottae eete ibo eetorai. Noo oke ana agobake hiiretahe surupoma paha hiibi.

¹⁹ Oi nokoi ttokaho teteke qupadzomaqi midzaamake dza nokome qusubaitemi oi nokoho qoberoba nee ma baunoma naatemi oho ipike noko rubenga saridzakoi oke ana bamu nike ikobetaqu.

²⁰ Oi napaho Soopara Dzesu Kiristui qusu neta baabaridzoho beebeke napa eetorai oonita napaho guhu ma nagapa oi ttoka bahe qusu oioni.

²¹ Nookare, Dzesu Kiristui quba minarake igabidzare hiire oorai. Oonita noi baura

samanek eetoraiho beedzae tatangama ttokaho sama ngiinginoma napahoke noi hiiburomi napai noomaeho nee ma bau naatakoita qupadzomare.

4

QUPA TEENAITEQA TETE QIDZA SARIDZE QAKI NAATARE

¹ Oonita qeseba dzairamane name, anai nikeho quba baate biraboraita nike naho paparaho isaki naate oorai oni. Oho quba, qesamane dzanoma name, nike Sooparaho neta poupaama naate qaarare.

² Qate paimaneho dzapa Eottia ma Sittikhe nipe qesa bisibisi naatoraihe Ohongaho pengata oke nipe qaateqa qupa teenaitare.

³ Ma Sudzuge, baura abi qidza nii qupadzomare. Paimane hiire oke nii hoobidzare. Qesama nokoi kaipo minake eete Keremetto ma baura abi qesa ma nanake tuuhoro qaatanita dzapa nokohoi meenipamu qaraqaraho geeta oorai.

⁴ Nookare, Sooparaho neta qakiqaki naate qaarare. Oke ao hiirehe paha teena oke hiire, bame nikeme qaasuhiqa qaki naatare!

⁵ Ohonga Sooparai te kharata ooraidzaranita kokora qidza nikemeke abi samane banaitare.

⁶ Eto quba tee ma teeho iiha ma dzoobidzake eetainohe quba ape ma apeho quba qupadzomaqu oho quba Ohonga pupu hiiqake ao dzoobehibare.

⁷ Dzoobe hiireqa Ohongaho hasu ma kebake apei qupadzoma isanataqu bahe, nikeho iiha

ma dzoobidzai Dzesu Kiristuhu torota oomake oi
nikeke tuuhoro qaarakoi.

⁸ Qate dzairamane, noo paha erake aimare. Noo
apeio meenoma, ma qidza, ma sasari, ma baura
ape paha pobi qidza, rike ma pobinoma ma dza-
anoma? Nike nookami noo oonoma bagenoma
teei oorai mae?

⁹ Ooraiqako oho noo paanaiteqa qaupuitare.
Tete oonomake ana aimami nike ao moo nookaqi
bosata naho torota qase zoomaqi gesina naateta.
Oonita teena oke poike ipibire qaarare. Qaamake
Hasuho Maikhatai nikema gama qaarakoi.

¹⁰ Oi nikeyi bosata ana hoobire qaata. Qaami
anai oho quba Ohongaho hasa hiire qaatahe,
oho tete ikanomake eete gattiqa naatemi nike
qaateta? Oho noo mina bamuhe poiqa tete paha
biranatemi nike ipibire hobihobi baura oke ee-
taqu kaqa.

¹¹ Oi anai te naamaeho tti ma sori hiidzara,
baamu. Isaki ape ma apeke saridzorai oke ana
Ohongaho pengata nookami isanatorai.

¹² Anata meupu biranatemi saqubema muu-
naqu, eo seebe biranatemi ttidza saa eetaqu,
anai oho kotanganita bamu tee ma teeho quba
ququimaqu bamu.

¹³ Kiristu baura teeke hiiremi ana noho neta
beedzae ma tatanga giimaqi bamu teeho bittake
eetaqu.

¹⁴ Oonita nike bosata moomi naho qepe ma
haba qesa bamu naatemi nike adzahaha naate
naho pati qohatetaho hasake ana hiire.

¹⁵ Oi ana bosata Sinabidzaho qaru eeteqi Make-
tonia haba nikehoke qaate tuumami Sinabidza

tupu qesai te anake hoobidzaranahihe nikel keke eeteta.

¹⁶ Anai Ttesaronika nagapata baura eetomi nikel paha qupi teenani mae eserike ota naho quba hobihobi dzoobireta oi dzoobe!

¹⁷ Oonihe anai te naamae qonoqono oooh dzaodzao mina eetoraidzaranahihe nikel oonoma eetemi nikelhota oho agoago samane biranatareiqa ana hiirorai.

¹⁸ Epaparotitoi nikelho qonoqono abinike aimabam naho iisuta peitemi ana poiqake isanatorai. Qonoqono oho ura Ohonga nookami bagenoma mekenoma, nohota isanatorai.

¹⁹ Qate nikelhota quba bamu naatemi erake qupadzomare. Dzesu Kiristui iisu minanoma dzapa pobjinomanita Ohongai ota paha nikelho pati qohatakoi.

²⁰ Dzoobe, Ohonga mai napameho dzapai poro kiranova naate qaarakoi. Oi meenipamu.

²¹ Qate qesamane nahoi erata nikelho quba dzoobe hiire. Oonita nikelhota apenei Dzesu Kiristuhu pobi naate oorai nokoke gama iso keke dzoobe hibare.

²² Qate Kaisaho kokora abi ma kara erana oorai, nokoi oho qesa nikelho quba qaki naate noo dzoobire.

²³ Oionita Dzesu Kiristuhu baruna heena nikel ma napaho irita qaaqa gisi napahoke soopara eetorare. Aipo.

Anai Pauro

**PORO TONGO USAQE
The New Testament in the Guhu-Samane Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Guhu-Samane long
Niugini**

Copyright © 1975 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Guhu-Samane

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

1e8f2c8a-2e91-5f7a-8d28-7e63415f9012